

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Γραφείου ΟΕΥ Λουμπλιάνας

Οκτώβριος 2019

Επιμέλεια: Σπυρίδων Λιόντος, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Trnovski Pristan 14, 1000, Ljubljana

Τηλ.: +386 1 2811258, Φαξ: +386 1 2811114, E-mail: ecocom-ljubljana@mfa.gr

Η Σλοβενία παραμένει 35η στην παγκόσμια κατάταξη ανταγωνιστικότητας

Η Σλοβενία παρέμεινε 35η στην τελευταία Έκθεση για την Παγκόσμια Ανταγωνιστικότητα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, σημειώνοντας 70,2 μονάδες σε κλίμακα από 0 έως 100, από 69,6 μονάδες πέρσι. Κατατάσσεται ακριβώς πίσω από την Πορτογαλία και μπροστά από τη Σαουδική Αραβία, ενώ η Σιγκαπούρη διεκδικεί το θρόνο της πιο ανταγωνιστικής μεταξύ 141 χωρών.

Η Σλοβενία έλαβε το μέγιστο 100 μονάδες για τη μακροοικονομική της σταθερότητα και σημείωσε 90 μονάδες για την κατάσταση στον τομέα της υγείας στην 36^η θέση.

Στις υποδομές, έλαβε 78 μονάδες, οι οποίες της απέδωσαν την 33η θέση και κατέκτησε την 26η θέση στην τεχνογνωσία και τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού (75 μονάδες).

Η Σλοβενία έλαβε το χαμηλότερο σκορ, 48 μονάδες για το μέγεθος της

αγοράς της (82η θέση), ακολουθούμενη από την ικανότητα καινοτομίας (58 μονάδες και 28η θέση) και την αγορά προϊόντων (62 μονάδες και 30η θέση).

Η χώρα βελτίωσε τη συνολική της απόδοση κατά 0,6 μονάδες σε σύγκριση με το 2018, όταν σημείωσε άνοδο 13 μονάδων λόγω αλλαγών στη μεθοδολογία.

Η Κεντρική Τράπεζα βάζει φρένο στα καταναλωτικά δάνεια

Μετά τη δημοσίευση ενός συνόλου συστάσεων τον Νοέμβριο 2018 για να προειδοποιήσει ενάντια στις άσκοπες πρακτικές καταναλωτικής δανειοδότησης, η Τράπεζα της Σλοβενίας μετέβη από τις συστάσεις στην επιβολή περιορισμών, ενώ παράλληλα ενισχύει περαιτέρω τις προϋποθέσεις.

Οι περιορισμοί, οι οποίοι θα τεθούν σε ισχύ το Νοέμβριο, περιλαμβάνουν μέγιστη περίοδο λήξης 84 μηνών για τα καταναλωτικά δάνεια, σε σύγκριση με 120 μήνες που συνιστώντο πέρσι.

Εξάλλου, οι τράπεζες θα πρέπει, ως επί το πλείστον, να διατηρούν τους δείκτες δανείων προς αξία (πληρωμές δανείων σε σχέση με το ετήσιο εισόδημα του πελάτη) κάτω από το 50% για πελάτες με μηνιαίο εισόδημα έως διπλάσιο του ακαθάριστου κατώτατου μισθού και κάτω από 67% για περισσότερο από αυτό.

Επιπλέον, ο οφειλέτης θα πρέπει να μένει τουλάχιστον με το 76% του ακαθάριστου κατώτατου μισθού μετά την καταβολή της μηνιαίας δόσης ή και περισσότερο εάν έχει εξαρτώμενο μέλος της οικογένειας.

Οι ίδιες αναλογίες δανείου προς αξία θα καταστούν υποχρεωτικές και για τα στεγαστικά δάνεια. Το να παραμείνει μόνο μια σύσταση προς τις τράπεζες είναι ότι ο λόγος μεταξύ της αξίας ενός δανείου και της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την ασφάλιση δεν πρέπει να υπερβαίνει το 80%.

Ειδικότερα, θα ισχύουν ορισμένες παρεκκλίσεις. Μέχρι το 15% των νεοσυσταθέντων καταναλωτικών δανείων θα επιτρέπεται να έχουν διάρκεια έως 120 μήνες και έως και 10% των καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων δεν περιορίζονται από το λόγο δανείου προς αξία που αφορά τα ετήσια εισοδήματα.

Εξηγώντας την απόφαση, η Αναπληρωτής Διοικήτης κα Primož Dolenc δήλωσε ότι η Κεντρική Τράπεζα είχε διαπιστώσει ότι οι

κίνδυνοι που συνδέονται με αυτά τα δάνεια δεν μειώνονται παρά τις συστάσεις που διατυπώθηκαν τον περασμένο Νοέμβριο.

Η απόφαση να μεταβούν από τις συστάσεις σε δεσμευτικούς περιορισμούς ήρθε όταν η Banka Slovenije ανακάλυψε ότι σχεδόν το ένα τέταρτο της συνολικής αξίας των δανείων που εγκρίθηκε αφορούσε τις συστάσεις.

Η κα Dolenc δήλωσε ότι η αύξηση των πιστώσεων στη Σλοβενία ήταν συγκρίσιμη με τη μέση τιμή στην ευρωζώνη, αλλά προειδοποίησε ότι διανεμήθηκε άνισα μεταξύ των τμημάτων.

Στα τέλη του τρέχοντος έτους σταθεροποιήθηκε σε 5% για τα στεγαστικά δάνεια, τα οποία η αναπληρωτής διοικήτης χαρακτήρισε ως βιώσιμα και κατάλληλα, η αύξηση των δανείων προς τις επιχειρήσεις παραμένει κάτω από το 5%, δηλαδή χαμηλή αλλά σταθερή, ενώ ανήλθε σε πολύ υψηλό 11,7% για καταναλωτικά δάνεια ύψους 2,9 δισ. ευρώ.

Η κα Dolenc δήλωσε ότι ο στόχος είναι να διατηρηθεί η ανάπτυξη αυτών των δανείων ισοδύναμη με τις τάσεις σε άλλους τομείς. Η αύξηση του ΑΕΠ είναι περίπου 3%, η ανεργία είναι ιστορικά χαμηλή και αναμένεται αργά ή γρήγορα μια αρνητική στροφή, ενώ καταγράφεται διψήφια αύξηση για τα καταναλωτικά δάνεια, τάση μεγαλύτερης διάρκειας. "Το

πρόβλημα δεν είναι τα επίπεδα χρέους των ανθρώπων, αλλά η τάση σε αυτόν τον τομέα", πρόσθεσε.

Τα μέτρα θα επηρεάσουν αρνητικά την κερδοφορία των τραπεζών βραχυπρόθεσμα, αλλά η Κεντρική Τράπεζα αναμένει ότι το μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα θα είναι θετικό και για τις τράπεζες.

Εν τω μεταξύ, τα μέτρα απορρίφθηκαν από τη Σλοβενική Ένωση Τραπεζών ως υπερβολικά περιοριστικά, υποστηρίζοντας ότι «θα μπορούσαν να βλάψουν τα κοινωνικά πιο ευάλωτα τμήματα του πληθυσμού και να προκαλέσουν σημαντικές οικονομικές ζημιές».

Η Ένωση ισχυρίζεται ότι τα νέα μέτρα θα ενθαρρύνουν αυτά τα τμήματα να αναζητήσουν δάνεια εκτός του ρυθμιζόμενου τραπεζικού συστήματος και να αντιμετωπίσουν δυσμενείς πιστωτικές συνθήκες μαζί με προβληματικές μεθόδους ανάκτησης δανείων.

Τόνισε τις τακτικές συνήθειες αποπληρωμής δανείων των ανθρώπων στη Σλοβενία, οι οποίοι είναι εξάλλου από τους λιγότερο χρεωμένους στην Ευρώπη, ενώ παράλληλα έχουν και πολλές οικονομίες.

Επίσης, συγκριτικά περιοριστικά μέτρα έχουν υιοθετηθεί μόνο από τρία κράτη μέλη της ΕΕ, ανέφερε η Ένωση σε δελτίο τύπου.

Ζήτησε μια διαρθρωμένη, επαγγελματική και ευρεία συζήτηση σχετικά με τις πραγματικές επιπτώσεις των εξαγγελθέντων μέτρων σε μεμονωμένα τμήματα του πληθυσμού και στην οικονομία, υπογραμμίζοντας ότι η οικονομική ανάπτυξη αυξάνεται με βάση την ιδιωτική κατανάλωση, επομένως τα μέτρα θα μπορούσαν να έχουν εξαιρετικά προκύκλιο αποτέλεσμα .

Οι εξαγωγές τον Αύγουστο αυξήθηκαν 4,9% σε ετήσια βάση, οι εισαγωγές κατά 4,3%

Η Σλοβενία εξήγαγε εμπορεύματα αξίας 2,32 δισεκατομμυρίων Ευρώ τον Αύγουστο, ήτοι 4,9% περισσότερο από τον αντίστοιχο μήνα του περασμένου έτους, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 4,3% σε 2,3 δισεκατομμύρια Ευρώ, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία που δημοσίευσε η Στατιστική Υπηρεσία.

Το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου ανερχόταν συνεπώς σε 20 εκατ. Ευρώ τον Αύγουστο, και η κάλυψη εξαγωγών προς εισαγωγές ανήλθε σε 100,88%.

Ο Αύγουστος ήταν ο δεύτερος μήνας του τρέχοντος έτους (πέραν του Ιουνίου), οπότε μειώθηκε η αξία του εμπορίου με τα κράτη μέλη της ΕΕ. Μειώθηκε κατά 2,5% σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2018 σε 1,65 δισ. Ευρώ.

Οι εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΕ έφθασαν στο μεταξύ 1,73 δισ. Ευρώ ή 1,7% λιγότερο από τον αντίστοιχο

μήνα του περασμένου έτους, κυρίως λόγω της μείωσης του εμπορίου με τη Γερμανία ως ο μεγαλύτερος εταίρος της Σλοβενίας.

Εν τω μεταξύ, η Σλοβενία εξήγαγε προϊόντα αξίας 667 εκατομμυρίων Ευρώ σε χώρες εκτός της ΕΕ, αυξημένα κατά 28,9% σε ετήσια βάση, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 28,3% στα 568 εκατομμύρια Ευρώ τον Αύγουστο.

Κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του έτους, οι εξαγωγές της Σλοβενίας αυξήθηκαν κατά 8,9% σε 22,15 δις. Ευρώ, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 11,3% στα 22,14 δις. Ευρώ.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου, το εμπορικό πλεόνασμα ήταν ελάχιστο, 4 εκατ. Ευρώ, και το εμπόριο ήταν σχεδόν απόλυτα ισορροπημένο, με την κάλυψη των εξαγωγών προς τις εισαγωγές να είναι 100,02%.

Η βιομηχανική παραγωγή επιβραδύνεται

Η αξία της βιομηχανικής παραγωγής στη Σλοβενία τον Αύγουστο ήταν 2% χαμηλότερη σε σύγκριση με τον Ιούλιο και 0,8% υψηλότερη σε ετήσια βάση. Αυτή ήταν η μεγαλύτερη πτώση της βιομηχανικής παραγωγής σε μηνιαία βάση φέτος και η μικρότερη ανάπτυξη σε ετήσια βάση, δήλωσε η Στατιστική Υπηρεσία.

Η βιομηχανική παραγωγή τον Αύγουστο στον τομέα της

μεταποίησης και της παροχής ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και ατμού μειώθηκε σε σύγκριση με τον Ιούλιο κατά 1,9% και 0,6% αντίστοιχα, ενώ στην εξορυκτική βιομηχανία αυξήθηκε κατά 0,5%.

Τα έσοδα από πωλήσεις στη βιομηχανία αυξήθηκαν κατά 0,7% σε σύγκριση με τον Ιούλιο, και κατά 3,4% σε ετήσια βάση.

Τα έσοδα από πωλήσεις τον Αύγουστο σημείωσαν πτώση σε μηνιαίο επίπεδο στην παραγωγή προϊόντων για επενδύσεις (κατά 2%) και στην παραγωγή ενδιάμεσων προϊόντων (κατά 1,6%), ενώ αυξήθηκαν στην παραγωγή καταναλωτικών προϊόντων (κατά 0,1%).

Η αξία των αποθεμάτων στη βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε κατά 0,6% σε σύγκριση με τον Ιούλιο, ενώ ήταν 2,7% υψηλότερη από το προηγούμενο έτος. Ήταν η χαμηλότερη ετήσια αύξηση από τον Ιούλιο του 2015, όταν ήταν στο 0,3%.

Η πυρηνική ενέργεια αντιπροσωπεύει το 42% της ενεργειακής παραγωγής της Σλοβενίας

Η Σλοβενία κάλυψε το 52% των ενεργειακών της αναγκών με δικές της πηγές ενέργειας το 2018. Από τα 148.000 terajoules (TJ) στη συνολική παραγωγή ενέργειας, ο πυρηνικός σταθμός του Krško (NEK) αντιπροσώπευε το 42%.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής ενέργειας, συνέβαλαν κατά 32% στην παραγωγή ενέργειας και ο άνθρακας κατά 25%. Άλλες πηγές αντιπροσώπευαν λιγότερο από το 0,5%, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία.

Τα προϊόντα πετρελαίου αντιπροσώπευαν το ένα τρίτο του ενεργειακού εφοδιασμού (34%), η πυρηνική ενέργεια το 22%, οι ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής ενέργειας) το 17%, ο άνθρακας το 16% και το φυσικό αέριο το 11%.

Η τελική κατανάλωση ενέργειας ανήλθε σε 211.000 TJ, το 40% των οποίων καταναλώθηκε στον τομέα των μεταφορών, 27% στον τομέα της μεταποίησης και των κατασκευών, 21% σε νοικοκυριά και 12% σε άλλους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας.

Σχεδόν το ήμισυ της τελικής κατανάλωσης καλύφθηκε από πετρελαϊκά προϊόντα (47%), ακολουθούμενη από ηλεκτρισμό (24%), ανανεώσιμη ενέργεια (13%), φυσικό αέριο (12%), θερμότητα (3%) και στερεά καύσιμα (1%).

Τα σλοβενικά νοικοκυριά κατανάλωσαν 44.600 TJ ενέργειας, το μεγαλύτερο μερίδιο (61%) για οικιακή θέρμανση. Ένα επιπλέον ποσοστό 17% καταναλώθηκε για φωτισμό και ηλεκτρικές συσκευές και

θέρμανση νερού, 4% για μαγείρεμα και λιγότερο από 1% για ψύξη.

Τα νοικοκυριά εξαρτώνται από καύσιμα ξύλου για το 39% της κατανάλωσής τους, από την ηλεκτρική ενέργεια για το 27%, το φυσικό αέριο για το 10%, το ελαφρύ πετρέλαιο θέρμανσης για το 9%, την τηλεθέρμανση για το 7%.

Ακόμη, έλαβαν το 3% των πηγών τους από τη θερμότητα του περιβάλλοντος, που αποκτήθηκε με αντλίες θερμότητας και μόνο το 1% από την ηλιακή ενέργεια.

Το ΔΝΤ υποβαθμίζει την πρόβλεψη αύξησης του ΑΕΠ της Σλοβενίας στο 2,9%

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) υποβάθμισε την πρόβλεψη αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) για το τρέχον έτος από 3,4% σε 2,9%, μετά την πρόσφατη υποβάθμιση του κρατικού μακροοικονομικού think tank IMAD στο 2,8%.

Στην πρόσφατη Έκθεσή του το ΔΝΤ αναφέρει ότι ο ίδιος ρυθμός ανάπτυξης 2,9% αναμένεται επίσης να καταγραφεί στη Σλοβενία το 2020.

Ο πληθωρισμός στη Σλοβενία προβλέπεται ότι θα παραμείνει στο 1,8% φέτος και στο 1,9% το επόμενο έτος.

Παρά την αναμενόμενη επιβράδυνση της οικονομικής

ανάπτυξης, το ποσοστό ανεργίας στην έρευνα αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω φέτος στο 4,5% από 5,1% το 2018. Αναμένεται να παραμείνει σε αυτό το επίπεδο το 2020.

Η υποβάθμιση των προβλέψεων της Σλοβενίας για την αύξηση του ΑΕΠ κατά μισή ποσοστιαία μονάδα στο 2,9% ακολουθεί τη διόρθωση από το IMAD, το οποίο υποβάθμισε κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες την δική του πρόβλεψη σε 2,8% στα μέσα Σεπτεμβρίου.

Οι προβλέψεις για την αύξηση του ΑΕΠ της Σλοβενίας για το τρέχον έτος από άλλους διεθνείς και εγχώριους οργανισμούς αναμένεται επίσης να προσαρμοστούν, πολύ πιθανόν με υποβαθμίσεις.

Η υποβάθμιση από το IMAD ήταν συνέπεια της επιβράδυνσης της οικονομικής ανάπτυξης των εμπορικών εταιρών της Σλοβενίας και των προοπτικών για το τέλος του έτους που επηρεάζουν τις εξαγωγές και τις επενδύσεις του τομέα των εξαγωγών.

Η επιβράδυνση της ανάπτυξης στο διεθνές περιβάλλον είναι σε μεγάλο βαθμό συνέπεια των αυξημένων κινδύνων που προειδοποιεί και το ΔΝΤ, λέγοντας ότι αυτές είναι συνέπεια του εμπορικού πολέμου μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ, μεταξύ άλλων.

Άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν την Ευρώπη είναι οι μακροοικονομικές εντάσεις σε

πολλές αναπτυσσόμενες αγορές και διαρθρωτικοί παράγοντες όπως η χαμηλή αύξηση της παραγωγικότητας και η γήρανση του πληθυσμού στον ανεπτυγμένο κόσμο.

Το κόστος εργασίας αυξήθηκε κατά 3% πέρυσι

Το μέσο μηνιαίο εργατικό κόστος ανά εργαζόμενο ανήλθε σε 2.286,36 Ευρώ στη Σλοβενία το προηγούμενο έτος, δηλαδή κατά 3,1% περισσότερο από ό, τι το 2017, δήλωσε η Στατιστική Υπηρεσία. Το κόστος ήταν το υψηλότερο στον τομέα της ενέργειας και στον χρηματοπιστωτικό τομέα και το χαμηλότερο στον κλάδο της φιλοξενίας και σε δραστηριότητες όπως η ασφάλεια, ο καθαρισμός και η συντήρηση.

Το κόστος εργασίας περιλαμβάνει το κόστος των μισθών, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων επιδομάτων (85,6% πέρυσι), καθώς και κοινωνικές και άλλες εισφορές.

Το μέσο μηνιαίο κόστος στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και ατμού ανήλθε σε 3.665,38 Ευρώ και στις χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες σε 3.453,83 Ευρώ.

Στον τομέα της φιλοξενίας, ωστόσο, ήταν μόλις 1.549,81 Ευρώ, ενώ σε δραστηριότητες όπως η ασφάλεια, ο

καθαρισμός και η συντήρηση ανήλθαν σε 1.566,85 Ευρώ.

Το εργατικό κόστος ανά ώρα στις επιχειρηματικές δραστηριότητες πλην της γεωργίας και του δημόσιου τομέα αυξήθηκε κατά 2,7% σε 27,40 Ευρώ στην ΕΕ πέρυσι, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat. Στην ευρωζώνη, αυξήθηκε κατά 2,2% στα 30,60 Ευρώ.

Στη Σλοβενία αυξήθηκε κατά 2,7%, φθάνοντας στα 18,19 Ευρώ, που τοποθετεί τη χώρα πίσω από την Ισπανία (21,40 Ευρώ) και μπροστά από την Κύπρο (16,30 Ευρώ).

Το χαμηλότερο κόστος εργασίας ανά ώρα καταγράφηκε στη Βουλγαρία (5,40 Ευρώ) και το υψηλότερο στη Δανία (43,50 Ευρώ).